

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Petró László ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a BOTTA & VÁMOSI-NAGY Ügyvédi Iroda által képviselt I.r. alperes neve (I.r. alperes címe) I. rendű és a Dr. Szalay Tamás Ügyvédi Iroda által képviselt II.r. alperes neve (II.r. alperes címe) II. rendű alperes ellen szavatossági jog érvényesítése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. szeptember 27. napján kelt P/P.IV.31.P.25.014/2009/156. számú ítélete ellen a felperes által 157., 164. és 166. sorszámon előterjesztett és 169. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a felperes az alperesek javára 15 napon belül köteles az elsőfokú perköltséget megfizetni, az állam javára fizetendő illeték mértéke 885.000.- (nyolcszáznyolcvanötezer) Ft, 319.216.- (háromszáztizenkilencezer-kétszáztizenhat) Ft állam által előlegezett szakértői díjat pedig az állam visel.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. és a II. rendű alperesnek személyenként 150.000.- (százötvenezer) Ft+áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 1.425.800.- (egymilliónégyszázhuszonötezer-nyolcszáz) Ft, az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az elsőfokú tárgyalás berekesztése előtt fenntartott keresetében a 249/2004.(VIII.27.) Korm. rendelet, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 305. § (1) bekezdésére és 310. §-ára hivatkozva kérte az alperesek egyetemleges marasztalását. A gépkocsijában okozott kár címén 5.983.000 Ft és ennek 2007. október 12. napjától járó kamatai, a késedelmes teljesítésből eredően 1.493.373 Ft kártérítés és ennek 2007. október 13. napjától járó kamatai, az elmaradt haszon címén 7.581.088 Ft, valamint ezen összegből 1.033.182 Ft után 2010. január 1-jétől, 800.000 Ft után 2011. január 1-jétől, 760.589 Ft után 2012. január 1-jétől, 2.029.037 Ft után 2013. január 1-jétől, 952.980 Ft után 2015. január 1-jétől járó kamatai, a bérgepjármű igénybevétele miatt 2.765.000 Ft és ennek 2015. január 8-tól járó kamatai, továbbá a perköltség megfizetésére kérte az alpereseket egyetemlegesen kötelezni.

Az I. rendű alperes a felperes keresetének elutasítását és perköltségben való marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a 249/2004.(VIII.27.) Korm. rendelet szerinti jótállási kötelezettsége nem áll fenn, mivel jelen esetben nem fogyasztó és vállalkozás közötti jogviszonyról van szó. Álláspontja szerint az általa elvégzett javítás szakszerű és eredményes volt, a perbeli gépjármű a rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban került átadásra. A felperes nem bizonyította a hibás teljesítés tényét és azt sem, hogy ebből eredően őt kár érte volna.

A II. rendű alperes szintén a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását indítványozta. Kifejtette, hogy a felperes és az I. rendű alperes közötti jogviszonyban félként nem vett részt, a biztosítási szerződés 8.1. pontja alapján térítette meg a biztosított járművön elvégzett helyreállítási munkák számlával igazolt költségét. Ennek során 3.235.918 Ft-ot fizetett meg a felperesnek. Vitatta, hogy fennállna egyetemleges kötelezettsége.

Az elsőfokú bíróság 156. sorszámú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt arra, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 635.000 Ft, a II. rendű alperesnek 254.000 Ft ügyvédi munkadíjat. Úgy rendelkezett, hogy a felperes a Magyar Állam külön felhívására 1.411.000 Ft illeték megfizetésére köteles.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2007. július 31-én vásárolta meg az I. rendű alperestől 7.009.500 Ft-ért az ... forgalmi rendszámú Mercedes Vito 111 CDI típusú gépjárművet, amelyet taxiként vizsgáztatott és amelyet üzletszerű gazdasági tevékenysége körében személyszállításra használt. 2007. augusztus 7-én 5.100 km/óra állásnál a felperes önhibás közlekedési balesetet szenvedett el a gépjárművel. A II. rendű alperes a kárt 2007. augusztus 29-én mérte fel, melyet szeptember 6-án pótszemle követett. Az I. rendű alperes a gépkocsit kijavította, a javítással 2007. október 12-re készült el. Ezt követően a felperes a gépjárművet folyamatosan, üzletszerű személyszállítási tevékenység céljából használta. 2008 áprilisában 39.050 km/óra állásnál a gépjármű bal első kereke kitört, a garanciális időn belül az I. rendű alperes azt 2008. április 18-án díjmentesen kicserélte. 2008. szeptember 12-én 73.039 km/óra állásnál újból kitört a bal első kerék, az alperes a jótállási időn belül 2008. szeptember 16-án a gömbfejet és a bal első lengőkart ismét kicserélte. Az I. rendű alperes az időközben megjelent gyári műszaki útmutatásra tekintettel kicserélte a jármű egyik tengelycsónkját is térítésmentesen. 2009. március 31-én a felperes ismét szervizbe vitte a gépjárművet azzal, hogy rendellenes kopogó hangot észlel. A vizsgálat során az I. rendű alperes azt állapította meg, hogy a bal lengőkar gömbfeje, valamint a stabilizátor perselyek a határértéket nem túllépve, minimális mértékben lógnak, a gépkocsi ezen alkatrészeit nem tekintette hibásnak, de üzletpolitikai célokra hivatkozással ingyenesen elvégezte az alkatrész cseréjét. A felperes 2009. április 7-én kérte a gépjármű kicserélését az I. rendű alperestől arra hivatkozással, hogy a gépjármű nem biztonságos, az I. rendű alperes azonban ezt a felperesi igényt elutasította. A felperes által felkért T. A. magánszakértő 2009. április 23-án kelt szakvéleményében rögzítette, hogy a gépkocsi az alkatrész cserével nem vált kifogástalanná. A felperes ezt követően a gépjárművet 2014 júliusáig folyamatosan használta, azt taxiként üzemeltette. A gépkocsi szervizelése is megtörtént, de nem márkaszervizben, és erről dokumentum sem készült. 2014 áprilisától a felperes a személyszállítást bérgepkocsival végzi, heti 35.000 Ft-ért Seat vagy Dacia típusú személygépkocsit bérel. A perbeli gépjárművet 2014 júliusában a forgalomból kivonatta arra hivatkozással, hogy az életveszélyes és utasok szállítására nem alkalmas. A felperes a taxis tevékenységet nyugdíjasként végzi, ebből származó havi bevétele 240.000 Ft, míg nyugdíja havi 58.000 Ft.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nem találta alaposnak. Kifejtette, hogy a felperes nem tekinthető fogyasztónak, mert a perbeli autót taxiként, üzletszerű gazdasági tevékenysége körében használta, így nem alkalmazhatóak a 249/2004.(VIII.27.) Korm. rendelet szabályai. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a régi Ptk. 305. § (1) bekezdésére és a régi Ptk. 310. §-ára alapított felperesi keresetet vizsgálta. Kifejtette, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 164. § (1) bekezdése alapján felperesnek kellett kétséget kizáróan bizonyítani, hogy az I. rendű alperes által nyújtott szolgáltatás hibás volt, a hibás teljesítés folytán az autó a rendeltetésszerű használatra alkalmatlan állapotba került, ezzel okozati összefüggésben kellett bérleti díj ellenében bérgepkocsit igénybe vennie, a bérautó igénybevételeinek tartalmát és a bérleti díj összegszerűségét is neki kellett

bizonyítania. Ugyancsak a felperesnek kellett bizonyítania, hogy a hibás teljesítés folytán nem tudott teljes mértékű jövedelemszerző tevékenységet folytatni és ennek összegszerű bizonyítása is az ő kötelezettsége volt. A II. rendű alperes tekintetében pedig azt kellett bizonyítania, hogy egyetemleges kötelezettség terheli az I. rendű alperessel szemben érvényesített igény vonatkozásában annak okán, hogy a javítási kalkulációt rosszul végezte el, az autó javíthatóságát tévesen állapította meg, ezért nem a szükséges sérülések kerültek kijavításra. Rámutatott arra, hogy a felperes nem vitatta, hogy az I. rendű alperes az adásvételi szerződés alapján hibátlanul teljesített, és a bekövetkezett önhibás baleset miatt az ezzel érintett részek tekintetében a járműre vonatkozó jótállási és szavatossági igények megszűntek. Az ezt követően elvégzett javítási munkákért való szavatossági igény pedig nem az adásvételi szerződésből ered.

Az elsőfokú bíróság értékelte, hogy a gépjármű 5.147 km futásteljesítménynél szenvedett balesetet, 39.050 km-nél tört ki az első kerék, amikor is az I. rendű alperes jótállás keretében cserélte ki a bal első gömbfejet, 79.039 km-nél történt az újabb gömbfejtörés, ekkor az I. rendű alperes a bal első gömbfejet és lengőkart, valamint tengelycsontot is cserélt. S végül 108.369 km futásnál állapította meg az I. rendű alperes a bal lengőkar gömbfej futásteljesítménnyel arányos elhasználtságából adódó minimális lógását és azt ismét térítésmentesen cserélte. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az is jelentőséggel bírt, hogy az autót nemcsak márkaszervizben szervizelték. Részletezte, hogy a bizonyítási eljárás során milyen tartalmú igazságügyi gépjármű szakértői szakvélemények születtek. Kiemelte, hogy elsőként Papp László Károly igazságügyi szakértőt rendelte ki, aki szükségesnek tartotta a gépjármű megbontásos vizsgálatát, amelyet a felperes nem vállalt. Ezt követően az Igazságügyi Szakértő és Kutató Intézetet bízta meg a feladat elvégzésével, azonban az intézet részéről eljáró Bejczy József igazságügyi szakértő is rámutatott arra, hogy a feladat elvégzéséhez elengedhetetlen a jármű hivatalos márkaszervizben történő tételes és megbontásos műszeres vizsgálata, amelynek költségét az intézet nem tudta előlegezni, a felperes azonban továbbra sem volt hajlandó ennek költségét megelőlegezni. Mivel a felperes a szakértő által kért iratokat és alkatrészeket sem bocsátotta a szakértő rendelkezésére, a szakvéleményt a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján készítette el. Ezt a szakértői véleményt a bíróság, mint aggálytalant elfogadta. Kiemelte, hogy a szakértő kifogásolta, hogy a gépjármű javítása és szervizelése nem kizárólag márkaszervizben történt, a motort sem először javították már, és nem is márkaszervizben. A jármű az első javítást követően 30.000 km-ként meghibásodott, a két időpont közt azonban legalább egy kötelező szerviznek kellett volna lennie, amelyet a felperes nem tudott bizonyítani. Az igazságügyi szakértő mindezek alapján megállapította, hogy a gömbfej kerékkítörést okozó hibája keletkezésének oka és annak időpontja ismeretlen. Rámutatott arra, hogy a motor kicserélésével a valós futásteljesítmény megállapítása is kétséges. A szakértő kitért arra is, hogy az általa kért dokumentumok hiányában az sem állapítható meg, hogy a gépjárművet rendeltetésszerűen használta-e a felperes. Az azonban rögzíthető, hogy a jármű karbantartása - szakszerviz hiányában - valószínűsíthetően nem volt szakszerű. A bal első toronycsapág meghibásodása visszavezethető akár a nem rendeltetésszerű használatra is. Az olaj- és légszűrő csere nem márkaszervizben történő elvégzése nem hozható össze a meghibásodással, ha az szakszerűen történt.

Az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy a 2014. július 24-én kirendelt S. Kft. szakvéleménye nem vehető figyelembe arra tekintettel, hogy eljárására a Pp. 177. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére került sor. Továbbá 2012. szeptember 19-től (a korábbi szakvélemény keltétől) 2014 októberéig két év telt el úgy, hogy a gépjármű részletes megbontására nem került sor, mindeközben a felperes a gépjárművet folyamatosan használta, szervizelte, de nem szakszervizben és nem dokumentáltan. Mindezen számtalan bizonytalansági tényezőt az elsőfokú bíróság a felperes terhére értékelte. Kiemelte, hogy Bejczy József igazságügyi szakértő megfelelt a Pp. 177. § (1) és (2) bekezdésében foglalt elvárásoknak, szakvéleményének erejét pedig nem ronthatja le, hogy a felperes nem volt

hajlandó a szakértő által kért dokumentumokat, a kisserelt alkatrészeket átadni, nem biztosította az éppen javítás alatt álló gépjármű szemlélését, nem vállalta a gépkocsi megbontásos vizsgálatával járó költségeket.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes további bizonyítási indítványának helyt adva dr. Kőfalvi Gyula igazságügyi szakértőt bízta meg annak megállapításával, hogy a gépjárműben a 2007-es önhibás baleset kapcsán milyen sérülések keletkeztek, meg kellett határoznia azok javítási költségét és nyilatkoznia kellett az optimális javítási időről. Az elsőfokú bíróság dr. Kőfalvi Gyula szakértő véleményét aggálytalannak és ellentmondásmentesnek tekintette. A szakértő által végzett javítási kalkuláció szerint a javítási költség bruttó 2.633.399 Ft, a kijavítást a szakértő gazdaságosnak ítélte. A II. rendű alperes 3.242.540 Ft-ot fizetett ki a baleset utáni helyreállítás költségeként, amely a gazdaságossági határértéken belül volt. Mindezek alapján a felperes nem bizonyította azon állítását, mely szerint a II. rendű alperes helytelenül, hibásan mérte fel a kárt és tekintette az autót javíthatónak. A szakértő a rendelkezésre álló adatok alapján nem tudta megállapítani, hogy mi eredményezte a gépjármű bal kerekének több alkalommal történő kitérését. Dr. Kőfalvi Gyula rámutatott arra, hogy a baleset és az utána következő javítások óta eltelt nyolc év, a gépkocsival megtett 430.000 km, az elvégzett javítások miatt az eredendő gömbfej meghibásodás egzakt műszaki oka már nem határozható meg. A gépkocsit kivonták a forgalomból, de az a közúti közlekedésre, tehát a rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban lehetett.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes nem tudta bizonyítani azt az állítását, mely szerint a gépjármű a rendeltetésszerű használatra alkalmatlan állapotban volt, ezért kellett azt a forgalomból kivonni. Az igazságügyi szakértő megállapította, hogy a gépjármű optimális javítási ideje 8-10 munkanap. A gépjármű ténylegesen 24 munkanapot töltött a szakszervizben, ebből 12 munkanapnyi volt a tényleges javítással töltött idő és 12 napot vett igénybe a technikai okok (javítási engedély megérkezése, alkatrész beérkezése) miatti állási idő. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy az I. rendű alperes a javítással nem esett késedelembe. A fentiek alapján az elsőfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperes nem bizonyította kétséget kizáróan, hogy a javító-karbantartó szolgáltatás hibásan történt és ezzel okozati összefüggésben okozott részére az I. rendű alperes kárt. Azt sem bizonyította, hogy a II. rendű alperes helytelenül mérte fel a sérüléseket és tévedett a gépkocsi javíthatósága kapcsán.

Az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a gépjármű javítása gazdaságtalan és ezért a roncsértékkel lett volna indokolt számítani. A javítási idő túllépése sem nyert bizonyítást, a napi 30.477 Ft bevételkiesést alátámasztó okirati bizonyítékokat sem csatolta a felperes. A felperes által szerkesztett gépelt lista önmagában nem bizonyítja az egyes kártételeket. Az elmaradt haszonnal kapcsolatos követelés nemcsak jogalapjában megalapozatlan, hanem a jövedelemveszteség ténye sem került bizonyításra, a felperes által csatolt KSH kimutatásban rögzített bruttó átlagjövedelem adatai a felperes jövedelemveszteségét nem bizonyítják. A bérgepjármű költséggel összefüggésben a felperes nem bizonyította az okozati összefüggés fennállását, a perbeli gépjárművet ugyanis a vételtől kezdve 2014 júliusáig folyamatosan használta, az a szakértői vélemények szerint is rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban volt. Ezt követően a felperes kezdeményezésére vonták ki a gépjárművet a forgalomból, ám az nem nyert bizonyítást, hogy a forgalomból történő kivonás az alperesek hibás teljesítésével lenne összefüggésben.

Az elsőfokú bíróság a felperest kötelezte a pervesztességére tekintettel az alperesek költségeinek a megtérítésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. Az alperesek javára megítélt perköltség az őket képviselő ügyvéd munkadíja, amelyet a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet alapján határozott meg. Az illeték megfizetésére a felperest kötelezte a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 15. §-a alapján.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára kötelezését indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet olyan lényeges eljárási szabályt sértett, amely miatt a felülbírálatra alkalmatlan. Kifejtette, hogy a két, ki nem rekesztett szakvélemény lényegesen eltér egymástól abban a körben, hogy míg a korábbi szakvélemény (Bejczy József) szerint a gépkocsi megbontásával tisztázható lett volna az alperes esetleges felelőssége, a későbbi szakvélemény (dr. Kőfalvi Gyula) ennek már a lehetőségét is kizárta. Az elsőfokú bíróság akkor járt volna el megfelelően, ha a két ellentétes szakértői vélemény közötti ellentmondást feloldja. Ennek hiányában megsértette a Pp. 182. § (3) bekezdését és a Pp. 206. § (1) bekezdését. Arra hivatkozott, hogy a korábbi szakvélemény esetén a felperest a bíróság nem hívta fel szabályszerűen a szakértői díj kiegészítésének előlegezésére, ezért nem került sor a gépkocsi megbontásos vizsgálatára. E körben hivatkozott azon kialakult bírói gyakorlatra, amely értelmében a bíróság a szakértői bizonyításhoz előreláthatólag szükséges összeg letétbe helyezését köteles elrendelni (BH1992. 27., BH1994. 619., BH1991. 288.). Kifejtette, ha a fél a bíróság felhívására nem előlegezné a szakértői költséget, akkor mellőzheti jogszabálysértés nélkül a bíróság a szakértő kirendelését (BH2001. 71.).

A felperes által személyesen benyújtott fellebbezések (157., 164., 166. sorszám alatti beadványok) hatálytalanok, mivel azt jogi képviselő nélkül terjesztette elő a felperes.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében elsődlegesen a felperes által előterjesztett fellebbezés hivatalbóli elutasítását, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet - annak helyes jogi és ténybeli indokai alapján történő - helybenhagyását kérte.

Kifejtette, hogy az ítéletelőtti eljárásban a jogi képviselet kötelező a Pp. 73/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján, a jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata pedig hatálytalan a Pp. 73/B. § (1) bekezdése szerint. A 156. sorszámú ítélet elleni fellebbezést a felperes 2017. február 3. napján terjesztette elő joghatályosan, így fellebbezése elkésztettnek minősül, azt az ítéletelőtti eljárásnak a Pp. 250. és 240. § folytán alkalmazandó 237. §-a alapján hivatalból el kell utasítania.

Érdemben is nyilatkozott a felperes által előterjesztett fellebbezésre. Kifejtette, hogy a jelen eljárásban a felperes kizárólag a javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó Ptk. szabály alapján fennálló szavatosság alapján érvényesíthet igényt az I. rendű alperessel szemben, mivel sem az adásvételi szerződésen alapuló jótállás, sem a 249/2004.(VIII.27.) Korm. rendelet szerinti kötelező jótállás, sem a javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó I. rendű alperesi Vállalási Szabályzat szerinti szerződéses jótállás (munkagarancia) nem áll fenn. Kiemelte, hogy dr. Kőfalvi Gyula igazságügyi gépjárműszakértő szakvéleményében megerősítette, hogy a perbeli gépjármű a forgalomból való kivonáskor is a korának és a futás-teljesítményének megfelelő, rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban volt. A felperes 2016. október 10. napján kelt beadványa 6. oldal 7. bekezdésében maga is elismerte, hogy „a gépkocsi három keréktörés után is üzembiztos marad”, ugyanakkor a korábbi közlekedési események következtében fellépő saját félelemérzetére alapozta a hibás teljesítés címén előterjesztett igényt. A felperes 2016. október 10. napján kelt beadványában a perbeli gépjármű szervizelésével kapcsolatos előadások irrelevánsak, mivel dr. Kőfalvi Gyula igazságügyi gépjárműszakértő szakvéleménye szerint már megbontásos vizsgálat elvégzése esetén sem állapítható meg kétséget kizáróan a hiba oka és keletkezési időpontja. Felmerül egyebekben a felperes részéről a kötelező karbantartási kötelezettség elmulasztása is. A felperes maga ismeri el a beadványa 5. oldalán, hogy rosszhiszemű, szándékos magatartásával akadályozta a bizonyítási

eljárást, amikor a jogi képviselője tanácsára nem előlegezte a megbontásos vizsgálathoz szükséges költségeket.

A 2016. november 23. napján kelt beadvány kapcsán megjegyezte, hogy abban olyan megállapításokat tesz a felperes, amelyek egyik szakvéleményben sem szerepelnek, másrészt személyes véleményét oly módon igyekszik bemutatni, mintha az a perben igazolt tény vagy körülmény lenne. Arra hivatkozott, hogy T. A. magánszakvéleményét nem támasztotta alá az ügyben kirendelt többi szakértő szakvéleménye. Bejczy József igazságügyi szakértő megállapította 2012. szeptember 19. napján kelt szakvéleményében, hogy T. A. magánszakértő sem tárt fel a perbeli gépjármű javításával kapcsolatos hibát, szakszerűtlenséget, és egyáltalán nem vizsgálta annak lehetőségét, hogy a perbeli gépjármű felperes általi használata nem rendeltetésszerű, nem vette figyelembe a karbantartások elmaradását. T. A. magánszakvéleménye és a becsatolt iratok alapján nem jelenthető ki, hogy a gépjármű a biztonságos közlekedése alkalmatlan. A felperes nem hivatkozhat arra, hogy perbeli jogait nem rendeltetésszerűen gyakorolta a Pp. 8. § (1) bekezdése alapján, és, hogy a gépjármű megbontásának vizsgálatát nem biztosította a szakértők részére. Az I. rendű alperes által végzett kijavítás teljesítési határidejére dr. Kőfalvi Gyula igazságügyi gépjárműszakértő megállapította, hogy a munkák szükségességét szakértői eszközökkel nem lehet cáfolni, az I. rendű alperes nem esett késedelembe a vállalkozási szerződés teljesítésével, az általa végzett javító-karbantartó szolgáltatás munkaidő és anyagráfordítása indokolt és szakmailag megalapozott volt. Kiemelte az I. rendű alperes, hogy a futásteljesítmény adatai alapján a perbeli gépjármű 2009 márciusa óta folyamatosan közlekedett és mégsem következett be a korábbival egyező meghibásodás.

A felperes 2016. december 6. napján kelt beadványára úgy reagált, hogy a dr. Kőfalvi Gyula igazságügyi gépjárműszakértő szakértelmét igénylő kérdésekben a felperes személyes véleménye nem releváns. Bejczy József megállapításait pedig a felperes a valós értelmezésüktől eltérően interpretálja.

S végül az I. rendű alperes nyilatkozott a felperes jogi képviselője által 2017. február 3. napján előterjesztett fellebbezésre is. Vitatta, hogy Bejczy József és dr. Kőfalvi Gyula szakértők szakvéleményei között a per érdemi eldöntésének alapjául szolgáló kérdésekben olyan ellentmondás állna fenn, amelyet az elsőfokú eljárásban tisztázni kellett volna. A két szakértő szakvéleménye egybehangzó a tekintetben, hogy a perbeli gépjármű jelenlegi hibás volta is kétséges, a korábbi hiba oka és keletkezési ideje pedig szakértői módszerekkel nem állapítható meg. Bejczy József szakvéleménye elvi lehetőségként rögzítette a megbontásos vizsgálat elvégzését és annak eredményét, azonban ez csak akkor vezetne eredményre dr. Kőfalvi Gyula szakértő szakvéleménye szerint, ha valamennyi, a 6-7 év során a perbeli gépjárműből kisserelt releváns alkatrész meglenne, valamint az elmúlt 6-7 évben végzett összes, a jármű szóban forgó hibáival összefüggésbe hozható javítás körülményei dokumentálva lennének és ezeket a felperes a perben becsatolta volna. A két szakvélemény ekként nem mond egymásnak ellent, egymást csak kiegészíti. Megalapozatlanul hivatkozott a felperes arra, hogy a korábbi szakvélemény esetén az elsőfokú bíróság nem hívta fel szabályszerűen a szakértői díj kiegészítésére. A 64. sorszámú jegyzőkönyvben a törvényszék a bizonyítás mellőzésével hívta fel a felperest nyilatkozattételre, ezt követően a felperes kérelmére a 65. sorszámú végzésével további 15 napot engedélyezett a bizonyítási indítvány előterjesztésére. A felperes a bíróság felhívása ellenére nem előlegezte meg a megbontásos vizsgálat költségét, semmilyen módon nem tette lehetővé, hogy a megbontás elvégezhető legyen, ezért a bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte azt, hogy a szakértői vizsgálat erre is kiterjedjen.

Az I. rendű alperes egyebekben fenntartotta az elsőfokú eljárásban előterjesztett előadásait is. Kérte

a jogi képviselő munkadíjának megállapítását a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta. A II. rendű alperes jogi képviselője munkadíját a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak szerint kérte megállapítani áfával növelten. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ügy érdemében hozott határozata is helytálló. Kiemelte, hogy a felperes és a II. rendű alperes között casco vagyonbiztosítási szerződés volt hatályban a perbeli káresemény idején. A szerződés alapján a II. rendű alperes a biztosítási díj megfizetése ellenében azt vállalta, hogy a kockázatviselés időtartalma alatt a biztosítási feltételekben rögzített esetekben és mértékben megtéríti a biztosított járműben, annak alkatrészeiben keletkezett károkat. Ennek a kötelezettségének a II. rendű alperes maradéktalanul eleget tett, a perben kirendelt dr. Kőfalvi Gyula szakvéleményben meghatározott 2.633.399 Ft összegű javítási költséget meghaladó, 3.235.918 Ft biztosítási szolgáltatást teljesített. A II. rendű alperes teljesítésének nem kell alkalmasnak lennie sem a felperesi gépjármű későbbi javítási módjának meghatározására, de még a javítás összegének teljes megtérítésére sem. Az a tény, hogy a felperes a javára megfizetett összeget mire fordította, a jogviszonyuk szempontjából irreleváns. A II. rendű alperes szerződésszerű teljesítése alapjául szolgáló kárfelmérés független attól, hogy a perbeli gépjármű műszakilag, gazdaságpolitika szempontból javítható-e. A felperes fellebbezése kapcsán előadta, hogy az elsőfokú bíróság részéről eljárási szabálysértés nem történt, a szakvélemények egymással ellentétes megállapításokat nem tartalmaznak. A felperes, amennyiben ellentmondást észlelt a szakvélemények között, indítványozhatta volna a Pp. 182. § (3) bekezdése alapján az ellentmondások feloldását. A felperes jogi képviselője által benyújtott fellebbezés a II. rendű alperesre tényállítást nem tartalmazott. Egyebekben az elsőfokú eljárásban tett jognyilatkozatait változatlanul fenntartotta.

A másodfokú tárgyaláson a felperes jogi képviselője úgy nyilatkozott, hogy a jogi képviselő által előterjesztett fellebbezést tartja fenn, azaz az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte a megjelölt lényeges eljárási szabálysértések miatt. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében nem adott tájékoztatást a kötelező jogi képviselet szabályairól a Pp. 73/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján. A hibás teljesítés ténye - az, hogy a gépjármű kereke kitört - szakvélemény nélkül is megállapítható. Továbbra is arra hivatkozott, hogy a S. Kft. szakvéleményének kirekesztése nem volt megalapozott, főleg azért, mert a kirekesztett szakvélemény ellentmondásban áll más szakvéleményekkel. Kiemelte, hogy a felperes használta ugyan a gépkocsit, de nem tudta azt teljes körűen kihasználni. Az autóra felvett hitel visszafizetését követően azonban az autót már nem használta. Az I. rendű alperesben már nem bízott meg, ezért vitte másik szervizbe javíttatni az autót.

A fellebbezés nem alapos.

Az I. rendű alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a fellebbezés elkésztett, ezért azt a Pp. 237. §, valamint a 240. § és a 250. § alapján hivatalból el kellett volna utasítania a másodfokú bíróságnak.

A felperes helyesen utalt arra, hogy a Pp. 73/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján a kötelező jogi képviseletről a perorvoslattal megtámadható határozatban tájékoztatni kellett volna a felet. Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes személyesen, határidőn belül terjesztett elő fellebbezést. Ezt követően az elsőfokú bíróság 165. sorszámú végzésével hívta fel a felperest hiánypótlás keretében arra, hogy a fellebbezését jogi képviselő útján terjessze elő a fellebbezése hivatalbóli elutasításának terhe mellett. A felperes 167. sorszám alatt jogi képviselő útján jelentette be, hogy a 156. sorszámú ítélet elleni fellebbezést fenntartja, elsődlegesen az ítélet megváltoztatását,

a felperes módosított keresetének teljesítését, másodlagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezését kérve. A 169. sorszámú fellebbezés kiegészítésében azonban a felperes már csak az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte lényeges eljárási szabálysértésre hivatkozással. A Pp. 73/B. § (4) bekezdése, valamint (2) és (3) bekezdése folytán a felperes a bíróság felhívására gondoskodott a jogi képviselőről, a jogi képviselője által benyújtott fellebbezés ezért nem minősül elkésztetnek, azt a másodfokú bíróság érdemben bírálta el.

A Pp. 253. § (3) bekezdés 1. mondata értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül. A felperes arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértést követett el akkor, amikor nem oldotta fel az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek Budapesti Műszaki, Könyv- és Adószakértői Intézete (a továbbiakban: ISZKI) részéről eljáró Bejczy József, majd az utóbb kirendelt dr. Kőfalvi Gyula szakértő szakvéleményének ellentmondásait a tekintetben, hogy a gépkocsi megbontásával tisztázható-e az I. rendű alperes esetleges felelőssége, avagy sem. Sétélmezte, hogy a korábbi szakvélemény esetén a bíróság nem hívta fel őt szabályszerűen a szakértői díj kiegészítésének előlegezésére, ezért nem került sor a gépkocsi megbontásos vizsgálatára, ami tisztázhatta volna a tényállást. A másodfokú tárgyaláson hivatkozott továbbá arra is, hogy az elsőfokú bíróság alaptalanul zárta ki a bizonyítékok közül a S. Kft. szakvéleményét.

A felperes által megjelölt eljárási szabálysértések nem állnak fenn. Az ISZKI részéről eljáró Bejczy József és az utóbb kirendelt dr. Kőfalvi Gyula szakértők szakvéleményei között nem áll fenn olyan ellentmondás, amelyet további bizonyítás útján fel kellene oldani. Bejczy József a szakértői vizsgálat teljes bizonyossággal történő megállapításához tartotta volna elengedhetetlennek, hogy egy hivatalos márkaszervizben a jármű tételes megbontásos műszeres vizsgálatára sor kerüljön (41. sorszám alatti szakvélemény 4. oldal első bekezdése). A felperes ezen kívül nem adta át részére - kérése ellenére - a gépjármű szervizkönyvét, a gépjárműhöz tartozó 2008. márciusi és áprilisi menetleveleket, illetőleg amennyiben eredetét igazolni tudják, a kiszerelt toronycsapágyat. A jármű üzemeltetésével, karbantartásával kapcsolatban nem állt rendelkezésére olyan irat, amely alapján a feltett kérdések mindegyikére egyértelmű és minden kétséget kizáró választ tudott volna adni (41. sorszámú szakvélemény 5. oldal 2. bekezdés). Megállapította továbbá, hogy a járművet többször vitték olyan szervizbe, amely nem a márka által hivatalosan elfogadott szerviz, az ott elvégzett munka nem nyomon követhető, annak szakszerűsége erősen megkérdőjelezhető. Mindezek alapján a szakértő úgy foglalt állást, hogy a hiba oka nem állapítható meg, sőt a hiba fennállása is kétséges. A jármű vizsgálata és a kért iratok becsatolása nélkül az sem állapítható meg, hogy rendeltetészerűen használták-e a gépjárművet. A bal első toronycsapágy meghibásodása több okra is visszavezethető, így a nem rendeltetészerű használatra, anyaghibára, szerelési hibára, beállítási problémára vagy a karbantartások elmaradására.

Dr. Kőfalvi Gyula 134. sorszám alatti szakvéleményében szintén a kiszerelt és a cserélt alkatrészek hiányára, valamint a szervizdokumentációs iratok hiányára hivatkozott (8. oldal, valamint 18. oldal). Előadta, hogy a baleset és az azt követő javítások óta eltelt hat év, ez idő alatt a gépkocsival megtett csaknem 430.000 km, valamint a futómű márkaszerviz utáni többszöri javítása miatt a baleset utáni helyreállítás minősége, a márkaszervizi javítások minősége és szakszerűsége már egyértelműen nem határozható meg.

Az ítélet tábla rámutat arra, hogy a két szakvélemény végkonklúziójában nincs egymással ellentétben, pusztán az idő múlására és az előző szakvélemény elkészítése óta történő javításokra és a futásteljesítményre tekintettel nyilatkozott úgy dr. Kőfalvi Gyula szakértő, hogy a márkaszervizi javítások minősége már nem határozható meg. Mindezek alapján dr. Kőfalvi Gyula szakvéleményét

a másodfokú bíróság is elfogadta, a szakvélemény a Pp. 182. § (3) bekezdése alapján nem homályos, hiányos és más szakértő véleményével sem áll ellentétben.

Az elsőfokú bíróság jogszerűen zárta ki a bizonyítékok köréből a S. Kft. szakvéleményét. Az elsőfokú bíróság e körben kifejtett jogi álláspontjával a másodfokú bíróság is mindenben egyetért, azt megismételni nem kívánja, pusztán azzal egészíti azt ki, hogy a S. Kft. részéről sem történt feltárás, illetve megbontásos vizsgálat, csak a 2014. október 27-ei folytatólagos szemlén készített műszeres vizsgálatot.

A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a korábbi szakvélemény kapcsán a bíróság nem hívta fel őt szabályszerűen a szakértői díj kiegészítésének előlegezésére, ezért nem került sor a gépkocsi megbontásos vizsgálatára, ami tisztázhatta volna a tényállást. E körben a másodfokú bíróság kiemeli, hogy a szakértői vizsgálatához szükséges feltárás nem a szakértő kötelezettsége, hanem a bizonyító félé. A félnek kell biztosítania, hogy a szakértői vizsgálat tárgyát képező gépkocsi olyan állapotban legyen, hogy annak vizsgálatával érintett alkatrészeit a szakértő meg tudja szemlélni. A felperes 19. sorszám alatti beadványában úgy nyilatkozott, hogy a műszeres bevizsgáláshoz szükséges kb. 150.000 Ft díjat megelőlegezi, amit a helyszínen azonnal készpénzzel kiegyenlít. Ezt követően azonban azt kérte, hogy a vizsgálatához szükséges és készpénzben fizetendő autószerviz igénybevételi költséget a szakértő előlegezze meg (26. sorszámú beadvány). Ezután a bíróság hívta fel a szakértőt (az ISZKI részéről eljáró Bejczy Józsefet), hogy neki kell előlegeznie a megbontással járó költségeket (38. sorszámú végzés). A szakértő a szakvélemény elkészítésére helyszíni szemlét tűzött ki, amelyre a felperes nem jelent meg, és nem bocsátotta a szakértő rendelkezésére a gépjárművet sem arra hivatkozással, hogy az javításon van. Az elsőfokú bíróság ezt követően a szakértőt szakvéleménye kiegészítésére hívta fel arra tekintettel, hogy a vizsgálatot megbontásos vizsgálatral egészítse ki (58. sorszámú végzés), amelyre a szakértő úgy nyilatkozott (59. sorszám), hogy megbontott állapotban mutassák be neki a gépkocsit. Ezt követően kérte a felperes, hogy a S. Kft.-t rendelje ki a bíróság, aki a megbontásos vizsgálatot is vállalta költségek előlegezése nélkül. Ennek ellenére a megbontásos vizsgálatot nem, csak műszeres vizsgálatot végzett. A másodfokú bíróság kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság kötelezettsége lett volna, hogy a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján tájékoztassa a felperest arról, hogy a szakértő bizonyításhoz szükséges megbontott állapotban a gépkocsit bocsássa a szakértő rendelkezésére, illetőleg tegye lehetővé a vizsgálatot. Ezt azonban bizonyítási kötelezettség körébe eső tájékoztatásként, nem pedig a szakértői díj kiegészítésére történő felhívásként kellett volna a felperessel közölni. A gépjármű szakértő részére történő bemutatása, illetőleg a szükséges bontások nem minősülnek szakkérdésnek, ezeket a szakértői bizonyításhoz a bizonyító félnek kell biztosítania. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem sértett jogszabályt akkor, amikor a szakértői díj előlegezésére nem hívta fel a felperest. A felperes ezen időszakban teljes személyes költségmentességben részesült, így ez okból sem lett volna lehetőség arra, hogy a felperes előlegezze a szakértői díjat. A szakértői díj kiegészítésének előlegezésére szóló felhívás elmaradása tehát nem minősül eljárási szabálysértésnek, emiatt nem kellett az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezni.

Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértése abban állt, hogy a bizonyító felet nem hívta fel a bizonyítás mellőzésének terhe mellett arra, hogy a gépjárművet megbontott állapotban bocsássa a szakértő rendelkezésére. Dr. Köfalvi Gyula szakértő szakvéleménye szerint viszont a gépkocsi megbontásos vizsgálata már nem vezetne eredményre, abból a 2007-es javítás szakszerűségére következtetést már nem lehet levonni. Ez pedig nem csak a 2007-es javítást követő jelentős futásteljesítmény miatt, hanem a gépjármű szakszervizen kívüli javítása, a nagy számú, már rendelkezésre nem álló kisserelt alkatrészek, a nem szakszervizben végzett javítások dokumentumainak hiánya miatt is kivitelezhetetlen. Mindezek alapján a másodfokú bíróság úgy

foglalt állást, hogy az elsőfokú tárgyalás megismétlése, illetőleg kiegészítése esetén sem várható az, hogy a hiba okának feltárására, az I. rendű alperes hibás teljesítésére nézve a megismételt eljárás eredményre vezetne. A gépjármű megbontása esetén sem várható - a kisserelt alkatrészeknek és a szervizek dokumentumainak hiányában -, hogy a hiba oka megállapítható legyen.

A fent kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A Pp. 253. § (3) bekezdése utolsó mondata alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül határozott a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről. A másodfokú bíróság észlelte, hogy a keresetlevelet a felperes 2009. szeptember 11-én terjesztette elő, az ekkor hatályos, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján a kereseti illeték összege 900.000 Ft volt, amelyből a felperes 15.000 Ft-ot illetékbélyegben a keresetleveléhez már lerótt. Így az utóbb engedélyezett költségmentessége folytán le nem rótt 885.000 Ft elsőfokú kereseti illetéket köteles megfizetni az államnak a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

A másodfokú bíróság észlelte továbbá, hogy az ISZKI részéről eljáró Bejczy József szakértő annak ellenére készítette el szakvéleményét megbontásos vizsgálat nélkül, hogy a 38. sorszámú végzésében az elsőfokú bíróság kifejezetten erre hívta fel őt. Ezen kívül az elsőfokú bíróság az általa kirendelt S. Kft. szakértő szakvéleményét figyelmen kívül hagyta a bizonyítékok értékelése során a Pp. 177. § (2) bekezdésére hivatkozással. Mindezen körülményeket mérlegelve a másodfokú bíróság úgy határozott, hogy az ISZKI (Bejczy József), valamint a S. Kft. szakvéleménye kapcsán az állam által előlegezett 319.216 Ft szakértői díjat az állam viseli a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 15. § (1) bekezdése alapján.

A másodfokú bíróság észlelte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében úgy kötelezte a felperest az I. és a II. rendű alperes elsőfokú perköltségének megfizetésére, hogy arra teljesítési határidőt nem állapított meg. A másodfokú bíróság ezért a Pp. 253. § (3) bekezdés alapján eljárva a teljesítési határidő feltüntetésével helyben az elsőfokú bíróság ítéletét.

A másodfokú eljárásban a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján pervesztes lett, ezért az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket ő köteles viselni a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján. Az I. és a II. rendű alperesnek a fellebbezés kapcsán felmerült perköltsége az őt képviselő ügyvéd munkadíja. Az ügyvédi munkadíjat az I. rendű alperes vonatkozásában a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján, a II. rendű alperes vonatkozásában pedig a 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint (5) és (6) bekezdése alapján határozta meg. A munkadíj mérséklése során figyelembe vette, hogy a jogi képviselők egy beadványt terjesztettek elő, azonban a másodfokú tárgyaláson már nem jelentek meg.

Budapest, 2017. június 21.

. Pestovics Ilona s.k.
a tanács elnöke

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k.
előadó bíró

Dr. Darvas Zoltán s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő